

Väljaandja:	Põllumajandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2010
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	03.06.2010
Avaldamismärge:	

Mahepõllumajandusliku tootmise nõuded

Vastu võetud 20.02.2009 nr 25
[RTL 2009, 20, 253](#)
 jõustumine 01.03.2009

Muudetud järgmise määrusega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

8.12.2009 nr 119 ([RTL 2009, 93, 1348](#)) 1.01.2010

Määrus kehtestatakse «[Mahepõllumajanduse seaduse](#)» § 12 alusel.

1. peatükk
 ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse mahepõllumajandusliku tootmise nõuded, sealhulgas nõuded mahepõllumajandusliku tegevuse jätkamiseks esitatava teabe kohta ning teabe esitamise tähtpäev.

§ 2. Arvestuse pidamine

- (1) Mahepõllumajandusliku tootmisega tegelev isik (edaspidi *isik*) peab määruses ettenähtud arvestust paber kandjal või elektrooniliselt. Viimasel juhul peab peetavast arvestusest olema võimalik teha väljatrükk.
- (2) Isik teeb andmete kohta kirje kolme päeva jooksul arvates toimingute tegemise päevast.
- (3) Isik säilitab arvestuse pidamiseks vajalikke andmeid ja dokumente vähemalt kolm aastat arvates nende kogumisest.

2. peatükk
 MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TAIMEKASVATUSE NÕUDED

§ 3. Arvestuse pidamine mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelemise korral

- (1) Mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelev isik peab lisaks põllumajandusministri 9. aprilli 2003. a määruses nr 36 «Põlluraamatu vorm ja põlluraamatu pidamise kord» nimetatud põlluraamatule eraldi arvestust mahepõllumajandusliku ja mittemahepõllumajandusliku taimekasvatuse kohta.
- (2) Mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelev isik kogub ja säilitab lõikes 1 nimetatud arvestuse pidamiseks vähemalt komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga (ELT L 250, 18.09.2008, lk 1–84), artiklites 66 ja 72 nimetatud andmeid ja dokumente.
- (3) Mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelev isik peab koostama ja säilitama külvikorra plaani.
- (4) Lõikes 3 nimetatud külvikorra plaani ei pea koostama:
  - 1) vähemalt viie aasta vanuse rohumaa või vähemalt viie aasta vanuseks kavandatud rohumaa kohta;
  - 2) loodusliku rohumaa kohta;
  - 3) puuvilja- ja marjakultuuride ning ravim- ja maitsetaimede kasvatamiseks kasutatava maa kohta;
  - 4) heinaseemne tootmiseks kasutatava maa kohta;
  - 5) põllu kohta, mis on väiksem kui 0,30 hektarit.

§ 4. Mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelemise jätkamiseks esitatav teave

(1) Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelemist, esitab Põllumajandusametile tegevuse jätkamise aasta 21. maiks järgmised andmed ja dokumendid:

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

1) ettevõtte põllumassiivide kaart, millel on märgitud kõik põllumassiivid ja poolloodusliku kooslusega alad, sealhulgas mitterahepõllumajanduslikus kasutuses olevad põllumassiivid ja need põllumassiivid, millel kavatakse alustada mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelemist, esitades põllu pindalad täpsusega vähemalt 0,1 hektarit, põllumassiivi ja poolloodusliku kooslusega ala numbri ning iga põllu või selle osa koos numbriga;

2) taimekasvatuse plaan, mis sisaldab andmeid vähemalt põllumassiivi, põllu (number, pindala), kasvatatavate taimede ja nende eelkultuuride ning karjatatava ala kohta;

3) andmed eelmisel aastal üleminekuaja läbinud maal kasvatatud eelkultuuri saagi kohta;

4) andmed ettevõttes kavandatavate muude muudatuste kohta.

(2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud andmeid ja dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi tehtud ei ole.

(3) Üksnes mahepõllumajandusliku seenekasvatusega või katmikukultuuride kasvatamisega tegelev isik ei pea esitama lõike 1 punktis 1 nimetatud andmeid ja dokumente.

(4) Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku taimekasvatuse valdkonnas mitteharitavalt alalt taimede või seente korjamisega tegelemist, esitab Põllumajandusametile tegevuse jätkamise aasta 21. maiks järgmised andmed ja dokumendid:

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

1) maakasutuse kaart, milleks loetakse põllumassiivide kaart, ortofoto väljatrukk või muu kaardimaterjal vähemalt 1:10 000 mõõtkavas, millele on kantud taimede või seente korjamiseks kasutatava ala piirid ja pindala, samuti selle ala pindala ja piirid, millel kavatakse alustada taimede või seente korjamist;

2) nende liikide loetelu, millesse kuuluvaid taimi või seeni korjatakse;

3) andmed eelmisel aastal korjatud koguse ja korjamise aja kohta;

4) taimede või seente korjamiseks kasutatava kaitseala nimi;

5) andmed ettevõttes kavandatavate muude muudatuste kohta.

(5) Lõike 4 punktides 1 ja 4 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi tehtud ei ole.

§ 5. Mahepõllumajanduslikule taimekasvatusele üleminekuaja algus

(1) Ettevõttes mahepõllumajanduslikuks taimekasvatuseks enne 21. maid kasutusele võetud maal algab üleminekuage dokumentide esitamise aastal dokumentide esitamise päeval. Ettevõttes mahepõllumajanduslikuks taimekasvatuseks pärast 21. maid kasutusele võetud maal algab üleminekuage pärast ühe aasta möödumist § 4 lõikes 1 nimetatud dokumentide esitamise päevast alates.

(2) Komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 I ja II lisas nimetatud aine kasutamise korral võib Põllumajandusamet nõuda selle põllu kohta, kus seda ainet kasutati, uue üleminekuaja alustamist lõikes 1 nimetatud tähtpäevast alates.

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

(3) Mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelev isik võib aasta ringi esitada Põllumajandusametile taotluse taotlemisele eelneva perioodi arvestamiseks komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 36 lõikes 2 nimetatud maa üleminekuperioodi hulka. Maad, mille üleminekuaja osaks soovib isik varasemat perioodi arvestada, ei ole lubatud harida enne kohapealse kontrolli tegemist või komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 36 lõikes 2 nimetatud piisavate tõendite alusel tehtud otsuse tegemist.

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

3. peatükk MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU SEEMNE JA PALJUNDUSMATERJALI ETTEVALMISTAMISE JA TURULEVIIMISE NÕUDED

§ 6. Arvestuse pidamine mahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali ettevalmistamise ja turuleviimise korral

(1) Mahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali ettevalmistamise ja turuleviimisega tegelev isik peab eraldi arvestust mahepõllumajandusliku ja mitterahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali ettevalmistamise ja turuleviimise kohta.

(2) Mahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali ettevalmistamise ja turuleviimisega tegelev isik kogub ja säilitab lõikes 1 nimetatud arvestuse pidamiseks komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklis 66 nimetatud andmeid ja dokumente.

§ 7. Mahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali ettevalmistamise ja turuleviimise jätkamiseks esitatav teave

(1) Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali ettevalmistamist ja turuleviimist, esitab Põllumajandusametile tegevuse jätkamise aasta 21. maiks järgmised andmed ja dokumendid:

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

1) tootmisprotsessi tehnoloogiline skeem;
2) nende meetmete kirjeldus, mille rakendamise tagatakse mahepõllumajandusliku ja mittemahepõllumajandusliku seemne ja paljundusmaterjali eristatavus.

(2) Lõikes 1 nimetatud andmeid ja dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi tehtud ei ole.

4. peatükk MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU LOOMAKASVATUSE NÕUDED

§ 8. Mahepõllumajanduslik loomakasvatus

(1) Komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklis 7 sätestatud looma, küüliku, nutria või vuti mahepõllumajandusliku kasvatamisega (edaspidi *mahepõllumajanduslik loomakasvatus*) tegelev isik täidab lisaks mahepõllumajandusliku loomakasvatuse nõuetele ka mahepõllumajandusliku taimekasvatuse nõudeid.

(2) Ettevõttest, kus tegeletakse mahepõllumajandusliku loomakasvatusega, pärit looma on lubatud karjatada poollooduslikul alal «Looduskaitsealade» tähenduses, laiul, väikesaarel ja muul sellesarnasel alal, kus viimase kolme aasta jooksul ei ole kasutatud komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 I ja II lisas nimetatamata ainet, ning seal karjatamise ajal kasutatud sööta käsitletakse mahesöödana.

(3) Komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklis 39 nimetatud väikeettevõttena käsitletakse ettevõtet, kus peetakse kuni 10 loomühikule vastaval hulgal lõastatavaid loomi. Loomühikute arvestamisel võetakse aluseks komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73), V lisas toodud määrad.

§ 9. Arvestuse pidamine mahepõllumajandusliku loomakasvatusega tegelemise korral

(1) Mahepõllumajandusliku loomakasvatusega tegelev isik peab eraldi arvestust mahepõllumajandusliku ja mittemahepõllumajandusliku loomakasvatuse kohta.

(2) Mahepõllumajandusliku loomakasvatusega tegev isik kogub ja säilitab lõikes 1 nimetatud arvestuse pidamiseks vähemalt komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklites 66 ja 76 nimetatud andmeid ja dokumente.

§ 10. Mahepõllumajandusliku loomakasvatusega tegelemise jätkamiseks esitatav teave

(1) Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku loomakasvatusega tegelemist, esitab Põllumajandusametile tegevuse jätkamise aasta 21. maiks järgmised andmed ja dokumendid:

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

1) loomakasvatushoone ja -rajatise, sealhulgas jalutusala kirjeldus ning loomade pidamise viisi kirjeldus;
2) karjatamiseks kasutatava poolloodusliku kooslusega ala, põllumassiivi või selle osa number ja pindala, näidates need ettevõtte taimekasvatuse plaanis;
3) rändkarjatamise korral vähemalt 1:10 000 mõõtkavas ortofoto väljatrükk või muu kaardimaterjal, millele on kantud loomade rändkarjatamiseks kasutatava ala piirid ja pindala;
4) ettevõttes peetavate loomade arv liikide ja vanusegruppide kaupa;
5) andmed eelmisel aastal üleminekuaja läbinud loomadelt saadud loomakasvatussaaduste koguse kohta.

(2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud andmeid ja dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi tehtud ei ole.

§ 11. Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse üleminekuaja muutmine

Nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007, mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.07.2007, lk 1–23), artiklis 9 ja artikli 14 lõike 1 punkti d alapunktis v nimetatud loomasöödas keelatud aine, organismi või toote tahtmatu kasutamise korral võib Põllumajandusamet nõuda uue üleminekuaja alustamist selle loomaliigi või rühma puhul, kelle söödas nimetatud ainet, organismi või toodet kasutati.

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

§ 12. Looma pidamiseks piiritletud ala nõuded

Jalutusala ja karjamaa peavad olema tarastatud või piiritletud nii, et loom ei pääseks mitterahepõllumajanduslikule maale.

§ 13. Küüliku ja nutria pidamise nõuded

(1) Küüliku ja nutria mahepõllumajanduslikule loomakasvatusele üleminekuaja kestus tunnustatud ettevõttes on üks kuu nimetatud loomade nõuetekohase pidamise alustamisest arvates.

(2) Küüliku ja nutria söötmisele kohaldatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 ja komisjoni määruses (EÜ) nr 889/2008 sätestatud taimtoiduliste loomade söötmise nõudeid.

§ 14. Vuti pidamise nõuded

(1) Loomakasvatushoones võib pidada ühes karjas kuni 6800 vutti, kelle kasvatamiseks ettenähtud pindala peab olema vähemalt 400 m².

(2) Mahepõllumajanduslikult peetud vuti võib tappa alates tema 35 päeva vanuseks saamisest.

5. peatükk MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU MESINDUSE NÕUDED

§ 15. Arvestuse pidamine mahepõllumajandusliku mesindusega tegelemise korral

(1) Mahepõllumajandusliku mesindusega tegelev isik peab eraldi arvestust mahepõllumajandusliku ja mitterahepõllumajandusliku mesinduse kohta.

(2) Mahepõllumajandusliku mesindusega tegelev isik kogub ja säilitab lõikes 1 nimetatud arvestuse pidamiseks komisjoni määruses (EÜ) nr 889/2008 artiklites 66 ja 78 nimetatud andmeid ja dokumente.

§ 16. Mahepõllumajandusliku mesindusega tegelemise jätkamiseks esitatav teave

(1) Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku mesindusega tegelemist, esitab Põllumajandusametile tegevuse jätkamise aasta 21. maiks järgmised andmed ja dokumendid:

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

1) ettevõtte mesilagrupi asukohta ja korjeala iseloomustav põllumassiivide kaart või muu kaardimaterjal mõõtkavas vähemalt 1:10 000;

2) mesilasperede pidamiseks vajalike hoonete ja rajatiste kirjeldus;

3) andmed ettevõttes peetavate mesilasperede arvu kohta;

4) andmed eelmisel aastal toodetud mesindussaaduste koguse kohta.

(2) Lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud andmeid ja dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi tehtud ei ole.

6. peatükk MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTE ETTEVALMISTAMISE NÕUDED

§ 17. Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega tegelevas ettevõttes arvestuse pidamine

(1) Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega tegelev isik peab eraldi arvestust mahepõllumajandusliku ja mitterahepõllumajandusliku toote ettevalmistamise kohta.

(2) Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega tegelev isik kogub ja säilitab lõikes 1 nimetatud arvestuse pidamiseks komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklis 66 nimetatud andmeid ja dokumente.

§ 18. Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega tegelemise jätkamiseks esitatav teave

Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega tegelemist, esitab Veterinaar- ja Toiduametile tegevuse jätkamise aasta 1. veebruariks kinnituse tegevuse jätkamise kohta ning andmed ettevõttes eelmisel aastal ettevalmistatud mahepõllumajanduslike tootegruppide ja toodangu mahu kohta.

§ 19. Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamise ja märgistamise nõuded toitlustusettevõttes

- (1) Toitlustusettevõtte on nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 2 punktis aa nimetatud ettevõtte.
- (2) Tunnustatud ei pea olema haridus-, tervishoiu- või hoolekandeasutuse toitlustusettevõtte, kus toiduna kasutamiseks ette nähtud toote valmistamisel kasutatakse mahepõllumajanduslikke koostisosi või kus pakutakse mahepõllumajanduslikku toodet üksnes oma asutuse tarbijale.
- (3) Tunnustatud ei pea olema toitlustusettevõtte, kus tarbijale pakutakse teisest ettevõttest pärit mahepõllumajanduslikku toodet muutmata kujul. Mahepõllumajandusliku toote kohta peetakse arvestust ja toote jälgitavus peab olema tagatud.
- (4) Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisel ja märgistamisel toitlustusettevõttes täidetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklites 6, 9, 10 ja 24 ning komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 3. ja 4. peatükis sätestatud nõudeid.
- (5) Mahepõllumajandusele võib viidata menüüs toote müüginimetuses, kui toode vastab nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 punkti 4 lõike a nõuetele. Juhul kui kõik tooted menüüs vastavad eespool nimetatud nõuetele, võib kasutada kogu menüüs viidet mahepõllumajandusele.
- (6) Menüüs oleva toote koostisosade loetelus võib viidata mahepõllumajandusele, kui koostisosa vastab nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 punkti 4 lõike b nõuetele. Juhul kui menüüs olevate kõikide toodete teatud koostisosad on mahepõllumajanduslikud, võib kasutada kogu menüüs viidet mahepõllumajandusele.
- (7) Mahepõllumajandusele võib viidata toote koostisosade loetelus ja menüüs toote müüginimetusega samal väljal, kui toode vastab nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 punkti 4 lõike c nõuetele.
- (8) Menüüs mahepõllumajandusele viitavalt märgistatud tootes või koostisosa kasutamisel muudatuste tegemise korral ajakohastatakse menüü. Ajakohastatud menüü tuleb säilitada üks aasta arvates selle kasutuselevõtmisest.
- (9) Toitlustusettevõttes kohaldatakse mahepõllumajandusliku töödeldud toote tootmisele nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 28 kohast kontrollisüsteemi ning komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 IV jaotise 1. ja 4. peatükis sätestatud nõudeid kontrolli kohta.

§ 20. Arvestuse pidamine mahepõllumajandusliku töödeldud sööda tootmisega tegelemise korral

- (1) Mahepõllumajandusliku töödeldud sööda (edaspidi *mahesööt*) tootmisega tegelev isik peab eraldi arvestust mahesööda ja mitterahepõllumajandusliku sööda tootmise kohta.
- (2) Mahesööda tootmisega tegelev isik kogub ja säilitab lõikes 1 nimetatud arvestuse pidamiseks komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklites 66 ja 89 nimetatud andmeid ja dokumente.

§ 21. Mahepõllumajandusliku töödeldud sööda tootmisega tegelemise jätkamiseks esitatav teave

Isik, kes jätkab mahesööda tootmisega tegelemist, esitab Veterinaar- ja Toiduametile tegevuse jätkamise aasta 1. veebruariks andmed ettevõttes eelmisel aastal toodetud töödeldud mahepõllumajanduslike toodete ja toodangu mahu kohta.

7. peatükk

MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTE TURULEVIIMISE NÕUDED

§ 22. Arvestuse pidamine mahepõllumajandusliku toote turuleviimise, sealhulgas importimise ja pakendamata toidu lõpptarbijale turustamise korral

Mahepõllumajandusliku toote turuleviimise, sealhulgas importimisega, ja pakendamata toidu lõpptarbijale turustamisega tegelev isik kogub ja säilitab komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklis 66 ning importimise korral lisaks artiklis 83 nimetatud andmeid ja dokumente.

§ 23. Mahepõllumajandusliku toote turuleviimise, sealhulgas importimisega ja pakendamata toidu lõpptarbijale turustamisega tegelemise jätkamiseks esitatav teave

Isik, kes jätkab mahepõllumajandusliku toote üksnes turuleviimise või importimisega tegelemist, esitab Veterinaar- ja Toiduametile tegevuse jätkamise aasta 1. veebruariks andmed ettevõttes eelmisel aastal turule viidud või imporditud tootegruppide kohta.

8. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 24. Määruse rakendamine

(1) Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamisega, toote üksnes turuleviimisega või importimisega tegelev isik esitab 2009. aastal tegevuse jätkamiseks määruses nõutud andmed 10. aprilliks.

(2) Mahesööda tootmisega tegelev isik esitab 2009. aastal tegevuse jätkamiseks määruses nõutud andmed 27. maiks.

(3) Enne 1. jaanuari 2010 kehtinud nõuete kohaselt mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavalt märgistatud tooteid võib turustada kuni 1. jaanuarini 2012.

[RTL 2009, 93, 1348– jõust. 1.01.2010]

§ 25.[Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 26. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. märtsil 2009. aastal.